

Палатата на бизнеса

За 33 години в Българската търговско-промишлена палата сегашният ѝ председател Цветан Симеонов работи за „подгържане на състояние на по-висока привлекателност“ на страната за инвеститорите

ОТ ЕЛЕОНОРА ТАРАНДОВА

Срещата на Цветан Симеонов (58) с Навен Кумар Синх, главен експерт по технологичните въпроси на държавната индийска компания Heavy Engineering Corporation Ltd., е дълга и председателят на Българската търговско-промишлена палата (БТПП) излиза твърдо решен да съдейства за контакти с предприятията от минната промишленост и да се опита да направи възможни разговорите с Министерството на икономиката.

Според него идеята на индийците да стъпят първо на българския пазар по пътя към Европа „има много добра перспектива за увеличаване на заетостта в страната“. Компанията е един от най-големите интегрирани инженерни комплекси в Индия с 600 млн. евро годишен оборот от производство и износ на машини за тежкото машиностроене и е специализирана в минно дело, военна индустрия, стомана, енергетика, изграждане на жп инфраструктура и др.

„Те търсят сътрудничество не само да продават, а и да произвеждат в България, и говорихме, че сега е подходящ момент с оглед на спецификата на правителството, което търси увеличаване

на заетостта и инвеститори без предпочитание към частни или държавни компании. Даже биха се отнесли с по-голямо доверие към държавни инвестиции", казва Симеонов.

От 33 години той работи в организация, „която се опитва да вникне в идеите на бизнеса“. В палатата годишно се заверяват близо 50 хил. документа за съдействие на фирмите, а за 2013 г. са обслужени над 60 хил. фирми, с близо 10 хил. повече от 2009 г. Откакто новите технологии са на почит в палатата, там има свободен достъп до всевъзможна полезна за бизнеса информация. Сайтът bci.bg събира по 1.5 хил. посещения дневно, а отзивите за безплатното мобилно приложение и ежедневния бюлетин „са много добри“.

Симеонов държи да се знае, че Арбитражният съд е от малкото в света изцяло компютризиран и делата са отворени за страните по спора, които влизат с парола, без да е необходимо да идват на място.

Изглежда, че за съда има много работа с между 700 и 800 търговски спора на година (20% от които с участие на международни компании) и искове на обща стойност около 50 млн. евро. Производството според Симеонов е от четири до шест пъти по-бързо и шест пъти по-евтино от държавния съд, всеки може да си избере арбитър, а чужденците могат да си доведат от друго място на света. „На практика Арбитражният съд е най-бързият и удобен начин за решаване на междуфирмената задължнялост, основен проблем на бизнеса във време на криза.“

За Симеонов всичко, което може да улесни бизнеса, е задача на БТПП. Ограничения има само във времето, понеже не всичко става изведнъж, а и финансите не са без край.

Палатата се самоиздържа с приходи от около 8 млн. лв. средно годишно, а членският внос, събиран от близо 53 хил. фирми, представлява до 5% от сумата. Останалите средства идват от

множество консултантски и други услуги и такси за Арбитражния съд, Търговския каталог и Търговския регистър, който е доброволен, но „има предимство пред държавния, че е много по-жив и се обновява всеки ден, щом в палатата влезе фирма за услуга и остави актуални данни“.

БТПП действа като „проводник на най-модерните начини за обмен на данни в международната търговия“ и въвежда системата за стандартизация GS1, чиито най-важен и лесно разпознаваем елемент е баркодът. От това „също се изкарват доста пари, но и доста харчи“. Годишната так-

мите недостатъци на електронната търговия в днешно време е, че никои, освен големите известни компании от ранга на Amazon, не може твърдо да гарантира има ли я конкретната стока в наличност и ако платиш, ще дойде ли стоката: „Ролята на търговските палати по света е да внасят сигурност в пазара и да извършат проверка за фирмите дали има лоши сигнали и дали си плащат“.

БТПП вече има договор с „Кофас България“ и издава сертификати за финансово състояние на фирми вместо досегашните референци. „Кофас България“ е част от глобалната мрежа „Кофас

БТПП ЩЕ ПУСНЕ МОБИЛНО ПРИЛОЖЕНИЕ, С КОЕТО ВСЕКИ МОЖЕ ДА ПРОВЕРИ ДАЛИ КОДЪТ НА ОПАКОВКАТА Е ЛЕГИТИМНО РЕГИСТРИРАН

са за ползване на баркод е 250 лв. и тези, които не могат да си го позволят, са „или пирати, или нарушител“.

Обикновеният баркод не е кой знае какъв носител на информация и сега се въвежда ново поколение с пълна картина за цялата търговска дейност, движението на стоките, услугите и транспорта „от полето до вилцата“.

До два месеца палатата ще пусне мобилно приложение, с което всеки може да провери дали кодът на опаковката е легитимно регистриран. Симеонов казва, че по този начин защитава бизнеса от нелегална конкуренция и нелегитимни производители, като целта е пазарът да се изчисти максимално.

Наскоро БТПП пусна пилотно и компютърна система за електронна търговия ICOM Grid и по този начин стимулира компанията да създават вътрешни групи по интереси и да показват продукцията си пред специализирани клиенти. Проектът се изработва съвместно с партньори от Израел, които „по техни думи държат 70% от местната електронна търговия“. Според Симеонов един от голе-

груп“ - световен лидер в кредитното застраховане, който предлага решения за управление на търговски вземания. Сертификатите са предимство за опознаване при нови партньори и ускоряват процеса на договаряне. Банките също прескачат опознавателната част и скъсяват пътя за отпускане на кредити.

Палатата си има и своите битки за подобряване на икономическата среда, които Симеонов нарича „поддържане на състояние на по-висока привлекателност“ чрез постоянни разговори с парламента и президентството, ако се наложи, например когато организацията за малко не отпада от Националния съвет за тристранно сътрудничество: „Правителството на ГЕРБ беше твърдо решено да ни извади от тристранния процес, като остави само една организация и това да бъде КРИБ. Те гласуваха специален текст в Кодекса на труда, в който липсваше наименованието БТПП (създадена от 1895 г.), защото сме работеща организация и това, че изразяваме свободно мнението на бизнеса, не се харесва на някои хора“.

Симеонов смята, че палатата

трябва да работи в конструктивно партньорство с правителствата, но и да бъде техен опонент, когато трябва. В устава на БТПП са записани 4 забрани - да членуват в държавни институции, синдикати и профсъюзи, политически партии и религиозни организации.

Участието на БТПП в авторитетни международни организации като Международната организация на работодателите (International Organization of Employers), Асоциацията на световните търговски центрове и Асоциацията на европейските търговски палати според Симеонов е от стратегическо значение и дава възможност на всеки индивидуален член да намира по-лесно пазари. Симеонов казва, че има само един случай, когато не намира отклик при нужда от съдействие - на българска фирма, решила да търси природни ресурси в Конго - което според него показва, че времето е неподходящо за посещения и правене на бизнес в Конго.

Палатата „си партнира отлично и с браншовите организации“, които Симеонов определя като „много важен помощник“, но споделя, че понякога те гледат едностранчиво на нещата: „Ако сега попитате Асоциацията на месопроизводителите в България, те ще кажат да се спре всякакъв износ на месо. Ако попитате асоциацията на месопревозвачите, те ще кажат - без никакви мита отвсякъде да влизат не само европейска продукция, а от Бразилия и от други места, което означава руиниране на пазара. Ние чувстваме призвание да намираме някакъв баланс при едностранчив подход от даден сектор и това да няма вредно влияние за цялата икономика.“

Още преди Националният статистически институт БТПП има данни за почти 80% от БВП на страната от предходната година, понеже събира счетоводните отчети на близо 6 хил. фирми за своята класация топ 100. „Опитваме се да сканираме пространството за живи, действащи фирми, защото при последното проучване на пазара се оказа, че

„ОТ 300 ХИЛ. ФИРМИ, РЕГИСТРИРАНИ В БЪЛГАРИЯ, 5.8 ХИЛ. ПРОИЗВЕЖДАТ 76% ОТ БВП“

от 300 хил. фирми, регистрирани в България, 5.8 хил. произвеждат 76% от БВП. Да кажем, че са 10 хил., останалите вегетират с малки производства и продажби“, казва Симеонов. Той проследява и компании, които са били на загуба през 2011 г. и после са излезли на печалба в счетоводните отчети за 2012 г., а някои дори бележат ръст осем пъти. Палатата е постигнала съгласие от фирмите да публикува и да използва отчетите им за проучване на българската икономика. „Правим всичко това, за да насърчим бизнеса, да накараме някой да си остави спокойствието и рахатлъка, който сме го научили от нашите югоизточни братя, и да се заеме с предприемачество, което хич не е лесна работа“, казва Симеонов.

Той не се наема да даде отговор

защо при макроикономическата стабилност на България в страната идват все по-малко инвеститори: „Питахме български и чуждестранни инвеститори и те посочват за причина номер едно проблемите с администрацията и свързаната с нея корупция, както и „динамичното“, а в някои случаи и непредсказуемо законодателство плюс ограничения достъп до финансиране. Когато решим тези три проблема, може да очакваме инвеститори.“

Цветан Симеонов е проучил много внимателно прогнозите на бизнеса за 2014 г. и ги е сравнил с предишни години, за да се знае какъв е корективът на оптимистичните предвиждания на българските работодатели. Според изследване от октомври, в което

участват близо 800 фирми и което се прави в рамките на Асоциацията на европейските търговски палати, в България не се очаква сериозно подобрение в икономическата среда. За Симеонов най-важно за подобряване на климата е електронното правителство, отложено за 2020 г.: „Жалко, понеже можеше да реши по-рано проблем номер едно на българските и на чуждестранните инвеститори“. Той посочва, че единственият показател, по който се очаква ръст през 2014 г., е продажбите в чужбина. Миналогодишните предвиждания на българските бизнесмени за износа се оказват по-скромни от реализираните в действителност, „за което търговската палата на България е със самочувствие, че има принос“.